

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛЬСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ПАТОФІЗІОЛОГІВ УКРАЇНИ

Другі наукові читання пам'яті професора Д. О. Альперна:
актуальні питання патологічної фізіології

*Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції*

м. Харків, 8–9 травня 2025 року

Харків – 2025

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛЬСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ПАТОФІЗІОЛОГІВ УКРАЇНИ**

**Другі наукові читання пам'яті професора Д. О. Альперна:
актуальні питання патологічної фізіології**

***Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції***

м. Харків, 8–9 травня 2025 року

**Харків
ХНМУ
2025**

УЧАСТЬ СТРЕСРЕАКТИВНИХ КІНАЗ І ТКАНИННОЇ ГІПОКСІЇ У ЗАГОСННІ РАН КІНЦІВКИ У ЩУРІВ Портниченко А.Г., Василенко М.І., Козловська М.Г., Бакуновський О.М., Гончар О.О., Ващенко Н., Розова К.В.	90
ГАМК-РЕЦЕПТОРИ ЯК НОВА МІШЕНЬ ПАТОГЕНЕТИЧНИХ МЕХАНІЗМІВ ПРИ МЕТАБОЛІЧНОМУ СИНДРОМІ Прижбило О.М., Кметь О.Г.	91
РОЛЬ ЦИТОКІНІВ У МЕХАНІЗМАХ РОЗВИТКУ КОМОРБІДНОЇ ПАТОЛОГІЇ – ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ПАРОДОНТИТУ ТА АДРЕНАЛІНОВОГО ПОШКОДЖЕННЯ МІОКАРДА Регада М.С., Сушинський Я.З.	92
ВПЛИВ КРІОЕКСТРАКТИВ ФЕТОПЛАЦЕНТАРНОГО ПОХОДЖЕННЯ НА СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТАН НИРОК ЩУРІВ ПРИ ТРАВМАТИЧНОМУ РАБДОМІОЛІЗІ Репін М.В., Марченко Л.М., Говоруха Т.П., Юрченко Т.М., Брусенцов О.Ф.	94
ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ПОЛІСТИРОЛОВОГО МІКРОПЛАСТИКУ НА РОЗВИТОК ПАТОФІЗІОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ В ЛЕГЕНЯХ МИШЕЙ Рибальченко Є.В., Кайдашев І.П.	95
ЕНДОТЕЛІАЛЬНА ДИСФУНКЦІЯ ТА ЇЇ ДІАГНОСТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ У РОЗВИТКУ АРТЕРІАЛЬНОЇ ГІПЕРТЕНЗІЇ Савицький В.І., Поліванова Н.П., Савицький І.В.	97
ПАПІЛЯРНА КРАНІОФАРИНГОМА ХІАЗМАЛЬНО-СЕЛЯРНОЇ ДІЛЯНКИ ЛІВОРУЧ: ОПИС ВИПАДКУ З ПРАКТИКИ Сакал Г.О., Новікова А.М.	98
ЕТИОЛОГІЯ ГІПЕРТРОФІЧНОЇ КАРДІОМІОПАТІЇ Сапожниченко Л.В., Козлова К.С.	99
ОКСИД АЗОТУ ЯК ЗАПАЛЬНИЙ МЕДІАТОР: РОЛЬ У РОЗВИТКУ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ ПАТОЛОГІЇ Селегень О.М., Цховребов К.О.	100
ІНТЕРВАЛЬНЕ ГІПОКСИЧНЕ ТРЕНУВАННЯ ЯК МЕТОД ПОКРАЩЕННЯ КОГНІТИВНИХ І МОТОРНИХ ФУНКЦІЙ У РІЗНИХ БІОЛОГІЧНИХ МОДЕЛЯХ Серебровська З.О., Толстун Д.О., Хецуріані М., Максимчук О., Дубілей Т.О., Рушкевич Ю.Є., Кошель Н.М., Сикало Н.В., Фархїдінов І., Кропива В., Мигован С.А., Чижова В.П., Ковтонюк Т.І., Самоць І.А., Маньковський Б.М.	102
ЗМІНИ СИСТЕМИ ГЕМОКОАГУЛЯЦІЇ ПРИ ГОСТРІЙ ІШЕМІЇ ГОЛОВНОГО МОЗКУ КОМОРБІДНІЙ З ТРИВОЖНО-ДЕПРЕСИВНИМИ РОЗЛАДАМИ Слободян Ж.Г., Гончаренко Я.М., Савицький І.В.	103
ОСОБЛИВОСТІ ЕКСПРЕСІЇ КОЛАГЕНУ ІV ТИПУ В СТРУКТУРНИХ КОМПОНЕНТАХ ГЕМАТОТИМУСНОГО БАР'ЄРУ ПЛОДІВ ЗІ ЗВУР Сорокіна І.В., Губіна-Вакулік Г.І., Калужина О.В.	104
ПАТОФІЗІОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ ГОЛОВНОГО БОЛЮ ПРИ АРТЕРІАЛЬНІЙ ГІПЕРТЕНЗІЇ Сухарева Л.П., Данько Ю.С., Ячменьова Е.С.	105
УЛЬТРАЗВУКОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЛЕГЕНЬ ПОТОМСТВА ВІД ЩУРІВ-МАТЕРІВ, ВАГІТНІСТЬ ЯКИХ ПРОТІКАЛА НА ТЛІ ХРОНІЧНОГО ЗАПАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ СЕЧОСТАТЕВОЇ СИСТЕМИ, СПРИЧИНЕНОГО <i>KLEBSIELLA PNEUMONIAE</i> Сухарева Л.П., Федуленкова Ю.Я., Мирошниченко М.С., Мирошниченко С.О.	107
ІНТЕГРАЦІЯ МУЗИКОТЕРАПІЇ В ПЕДІАТРИЧНУ ПРАКТИКУ В КНП "МІСЬКА ДИТЯЧА КЛІНІЧНА ЛІКАРНЯ № 16" ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ: РЕЗУЛЬТАТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ Таран О.С., Марчук А.В., Гейдаров Гусейн	108

Ключові слова: артеріальна гіпертонія, головний біль, ауторегуляція мозкового кровообігу, оксидативний стрес, ренін-ангіотензин-альдостеронова система.

Література:

1. Mills KT, Stefanescu A, He J. The global epidemiology of hypertension. *Nat Rev Nephrol.* 2020 Apr;16(4):223-237. DOI: 10.1038/s41581-019-0244-2. Epub 2020 Feb 5. PMID: 32024986; PMCID: PMC7998524.

2. Zhang J, Mao Y, Li Y, Zhao K, Xie Q, Wang K, Shi J. Association between migraine or severe headache and hypertension among US adults: A cross-sectional study. *Nutr Metab Cardiovasc Dis.* 2023 Feb;33 (2):350–358. DOI: 10.1016/j.numecd.2022.11.014. Epub 2022 Nov 18. PMID: 36604265.

3. Claassen JAHR, Thijssen DHJ, Panerai RB, Faraci FM. Regulation of cerebral blood flow in humans: physiology and clinical implications of autoregulation. *Physiol Rev.* 2021 Oct 1;101(4):1487–1559. DOI: 10.1152/physrev.00022.2020. Epub 2021 Mar 26. PMID: 33769101; PMCID: PMC8576366.

4. Drożdż D, Drożdż M, Wójcik M. Endothelial dysfunction as a factor leading to arterial hypertension. *Pediatr Nephrol.* 2023 Sep;38(9):2973-2985. DOI: 10.1007/s00467-022-05802-z. Epub 2022 Nov 21. PMID: 36409370; PMCID: PMC10432334.

5. Stoyanov AN, Kalashnikov VI, Vastyanov RS, Pulyk AR, Son AS, Kolesnik OO. State of autonomic regulation and cerebrovascular reactivity in patients with headache with arterial hypertension. *Wiad Lek.* 2022;75(9 pt 2):2233-2237. DOI: 10.36740/WLek202209210. PMID: 36378701.

6. Camargo LL, Rios FJ, Montezano AC, Touyz RM. Reactive oxygen species in hypertension. *Nat Rev Cardiol.* 2025 Jan;22(1):20-37. DOI: 10.1038/s41569-024-01062-6. Epub 2024 Jul 24. PMID: 39048744.

7. Subramanian N. (2024). Nephrology Comorbidities in the Treatment of Headache. Comorbid Conditions in the Treatment of Headache.

8. Mollan SP, Grech O, Sinclair AJ. Headache attributed to idiopathic intracranial hypertension and persistent post-idiopathic intracranial hypertension headache: A narrative review. *Headache.* 2021 Jun;61(6):808-816. DOI: 10.1111/head.14125. Epub 2021 Jun 9. PMID: 34106464.

УЛЬТРАЗВУКОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЛЕГЕНЬ ПОТОМСТВА ВІД ЩУРІВ-МАТЕРІВ, ВАГІТНІСТЬ ЯКИХ ПРОТІКАЛА НА ТЛІ ХРОНІЧНОГО ЗАПАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ СЕЧОСТАТЕВОЇ СИСТЕМИ, СПРИЧИНЕНОГО *KLEBSIELLA PNEUMONIAE*

¹ Сухарєва Л.П., ² Федуленкова Ю.Я., ¹ Мирошниченко М.С., ³ Мирошниченко С.О.

¹ Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна

² Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна

³ КНП Ізюмської міської ради

«Центральна міська лікарня Піщанської Богоматері», м. Ізюм, Україна

Актуальність. Хронічні запальні процеси сечостатевої системи у вагітних є актуальною медичною проблемою, яка може спричинити системні зрушення в організмі жінки та негативно впливати на формування плода. Легені, що завершують своє формування в перинатальний період, залишаються одними з найбільш уразливих органів. Застосування ультразвукової діагностики відкриває нові можливості в експериментальних дослідженнях, дозволяючи отримувати точну та оперативну інформацію у реальному часі.

Мета: провести ультразвукове дослідження легень потомства, що народилося від матерів, вагітність яких перебігала на тлі хронічного запального процесу сечостатевої системи, спричиненого *Klebsiella pneumoniae*.

Матеріали і методи. Експеримент було проведено на щурах популяції WAG, під час якого було сформовано дві групи. До групи 1 увійшло 318 1-тижневих, 204 1-місячних, 214 2-місячних щурят від матерів з фізіологічною вагітністю. До групи 2 увійшло 223 1-тижневих, 128 1-місячних,

114 2-місячних щурят від матерів, вагітність яких перебігала на тлі хронічного запального процесу сечостатевої системи, спричиненого *Klebsiella pneumoniae*. Ультразвукове дослідження легень було проведено на ультразвукографічній системі Aplio 500 (Toshiba Medical Systems, Японія). Для дослідження був використаний лінійний високочастотний датчик 18 МГц з високороздільною здатністю. Середні значення показників у групах порівнювали за допомогою t-критерію Стьюдента, U-критерію Манна-Уїтні. Відмінності вважалися значимими при $p < 0,05$.

Результати: При ультразвуковому дослідженні легень у групі 1 у 1-тижневих, 1-місячних та 2-місячних щурят патологічні В-лінії та консолідації не були виявлені. У групі 2 серед 1-тижневих, 1-місячних та 2-місячних щурят реєструвалися випадки з наявністю патологічних В-ліній та консолідацій. Результати підрахунку кількості випадків з наявністю вище зазначених ультразвукових змін у легенях щурів групи 2 наведені в таблиці 1. З останньої видно, що кількість випадків з наявністю патологічних В-ліній та консолідацій наростала ($p < 0.05$) зі збільшенням віку тварин.

Таблиця 1. Результати ультразвукового дослідження легень щурів групи 2

Вік тварини	Ультразвукові зміни	Група 2	
		абсолютна кількість	відносна кількість, %
1 тиждень	Патологічні В-лінії	45	20.2
	Консолідації	22	9.9
1 місяць	Патологічні В-лінії	77	60.2
	Консолідації	45	35.2
2 місяці	Патологічні В-лінії	114	100
	Консолідації	114	100

Висновки: Проведене ультразвукове дослідження легень 1-тижневих, 1-місячних, 2-місячних щурят, що народилися від матерів, вагітність яких перебігала на тлі хронічного запального процесу сечостатевої системи, спричиненого *Klebsiella pneumoniae*, дозволило виявити патологічні В-лінії та консолідації. Наявність в легенях патологічних В-ліній є ультразвуковою ознакою накопичення рідини в альвеолах та інтерстиції, що морфологічно може маніфестувати інтерстиціальним набряком та пневмонією. Консолідації є безповітряними ділянками або ділянками ущільнення легень, що морфологічно можуть маніфестувати пневмонією, ателектазом, інфарктом, абсцесом та пневмосклерозом.

ІНТЕГРАЦІЯ МУЗИКОТЕРАПІЇ В ПЕДІАТРИЧНУ ПРАКТИКУ В КНП "МІСЬКА ДИТЯЧА КЛІНІЧНА ЛІКАРНЯ №16" ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ: РЕЗУЛЬТАТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

*Таран О.С., Марчук А.В., Гейдаров Гусейн
Науковий керівник: доц. Кучерявченко М.О.*

Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Сучасна педіатрія дедалі більше фокусується на застосуванні немедикаментозних методів лікування, що сприяють поліпшенню стану пацієнтів та підтриманню їх психоемоційного стану. Музикотерапія, як одна з форм терапевтичного впливу, набуває значної популярності у медичній практиці завдяки своїй ефективності, безпеці та позитивному впливу на організм людини. Інтеграція музикотерапії в педіатричну практику є одним із сучасних підходів до забезпечення всебічного лікування пацієнтів, що враховує їхні фізичні, емоційні та психологічні потреби (Нерубаська А., 2023). Особливу увагу слід приділяти використанню музикотерапії в лікуванні дітей, адже цей метод допомагає знижувати рівень тривожності, поліпшувати емоційний стан та сприяти швидкому відновленню. В умовах зростання стресових факторів через криваву війну російської федерації проти України, використання музикотерапії є важливою складовою медичної допомоги дітям в лікарнях, особливо в регіонах з активними та ймовірними бойовими діями (Alimi Selmani, T. 2024).

Наукове видання

**Другі наукові читання пам'яті професора Д. О. Альперна:
актуальні питання патологічної фізіології**

*Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції*

м. Харків, 8–9 травня 2025 року

Відповідальний за випуск М.С. Мирошніченко

Формат А4. Ум. друк. арк.18,25.

Редакційно-видавничий відділ ХНМУ,
пр. Науки, 4, м. Харків, 61022
izdatknmurio@gmail.com
vid.redact@knu.edu.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавництв,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції серії ДК № 3242 від 18.07.2008 р.